

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО:
протокол засідання кафедри
«31» серпня 2021 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОКПП 1.2.3. «СОЦІАЛЬНА І ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА НА
ДЕРЖАВНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНІ»**

Освітньо-професійна програма Публічне управління та адміністрування

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Факультет Економіко-правовий

2021 – 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна і гуманітарна політика на державному та місцевому рівні» для здобувачів вищої освіти ОПП «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування».

Розробник: Бражко Олена Вадимівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ.

© Бражко О.В., 2021

© Маріупольський державний університет, 2021

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни			
		денна форма навчання		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 8	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Обов'язкова			
Семестрових модулів – 2	ОПП Публічне управління та адміністрування 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 2		1-й		1-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: стаття, тези, реферат, презентація		Семестр			
Загальна кількість годин – 240		1-й	2 й	1-й	2 й
Тижневих годин для денної форми навчання аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній рівень: <u>другий (магістрський)</u>	Лекції			
		26 год.	16 год.	10год.	6 год.
		Практичні, семінарські			
		24 год.	14 год.	10год.	6 год.
		Самостійна робота			
		99 год.	59год.	129год.	77год.
		Індивідуальні завдання			
		1 год.	1 год.	1 год.	1 год.
Вид контролю					
1-й семестр – залік. 2-й семестр – екзамен.					

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми здобуття вищої освіти – 80 (33%) /160 (67%);

для заочної форми здобуття вищої освіти –32 (13%) /208 (87 %)

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни - надати можливість майбутнім фахівцям опанувати сучасні знання в галузі соціальної політики з державного регулювання соціальними процесами реалізації моделей соціальної політики з урахуванням досвіду розвинутих країн управління соціально-політичними процесами здійснення соціального захисту і соціального розвитку на державному та місцевому рівні.

Завдання навчальної дисципліни: сформувати у студентів знання про сутність і значення соціальної і гуманітарної політики; моделі соціальної політики в різних економічних системах і механізм їх застосування; основні напрями соціальної і гуманітарної політики в Україні; нормативно-правове забезпечення соціальної і гуманітарної сфери; форми соціального захисту населення; механізм реалізації соціальної і гуманітарної політики держави.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі – нормативна компонента з циклу дисциплін професійної підготовки, обсягом - 240 годин / 8 кредитів ECTS..

Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисципліни «Соціальна і гуманітарна політика на державному та місцевому рівні» відбувається на базі отриманих знань за освітнім ступенем «Бакалавр».

Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.</p> <p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.</p> <p>СК02. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>СК03. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування.</p>
Результати	РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові

навчання	<p>технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.</p> <p>РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p> <p>РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.</p> <p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.</p>
-----------------	---

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ І ЗМІСТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

Визначення соціальної політики, її об'єкт та суб'єкт. Напрями, функції, завдання та принципи соціальної політики. Соціальна держава та роль соціальної політики у її формуванні.
Література.

1. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.
2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.
4. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.
5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.

ТЕМА 2. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ.

Витоки соціальної політики у XVI- п.пол. XIX ст. Еволюція соціальної політики в др. пол. XIX-п.пол. XX ст. Формування концепції соціальної держави у середині XX ст., криза 70-х рр. та її подолання.

Література.

1. Лукашевич М.П. Соціальна робота в Україні: теоретико-методологічні засади / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович, І.М. Пінчук. – К.: МАУП, 2017. 126 с.
2. Горілий А. Історія соціальної роботи в Україні / А. Горілий. – Тернопіль, 2017. – 67 с.
3. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.
4. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.
5. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.

ТЕМА 3. МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Значення класифікацій соціальної політики. Консервативна модель соціальної політики. Ліберальна соціальна політика. Соціал-демократична та соціалістична моделі соціальної політики. Класифікації моделей соціальної політики Р.Титмуса, С.Лейбфрида, У.Лоренца.

Література.

1. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.
2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.
4. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.
5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.

ТЕМА 4 СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ

Вплив глобалізації на формування соціальної політики. Загальні тенденції розвитку соціальної політики європейських держав.

Література.

1. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник / Н.Г. Діденко, І.Я. Тодоров, О.Р. Чугріна, О.К. Міхеєва; за заг. ред. Н.Г. Діденко. – Донецьк: ДонДУУ, 2017. – 219 с.
2. Глобальна соціальна політика: Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / [Б. Дікон, М. Халс, П. Станс]. – К.: Основи, 2019. – 346 с.
3. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.
4. Окладна М. Г., Яковюк І. В. Соціальна політика Європейського Союзу: становлення і розвиток. – Х. : ТОВ «Оберіг», 2016. – 40 с. – (Серія «Наукові доповіді», вип. 19).

ТЕМА 5 ОСОБЛИВОСТІ РЕФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Створення нормативно-правової бази соціальної політики. Проблеми в реалізації соціальної політики та шляхи їх вирішення.

Література.

1. Лукашевич М.П. Соціальна робота в Україні: теоретико-методологічні засади / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович, І.М. Пінчук. – К.: МАУП, 2017. 126 с.
2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019. https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavni_sotsial_ni_standarti_ta_derzhavni_sotsial_ni_garantiyi.htm
3. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019.// https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_zagal_noobovu_azkove_derzhavne_sotsial_ne_strahuvannya.htm
4. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки від 23 грудня 2020 р. № 1669-р Київ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-p#Text>
5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

ТЕМА 6 СІМЕЙНА ПОЛІТИКА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Понятійно-категоріальний апарат державної сімейної політики. Принципи та напрями державної сімейної політики в Україні.

Література.

1. Сімейний кодекс України. [Електронний ресурс]. Документ 2947-III, поточна редакція від 01.01.2021, підстава - 942-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
2. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.
3. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
4. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.
5. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.

ТЕМА 7 СИСТЕМА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

Підходи до поняття «соціальний захист». Основні складові системи соціального захисту. Організаційна структура соціального захисту.

Література.

1. Закон України «Про соціальні послуги» [Електронний ресурс]. Документ 2671-VIII, поточна редакція від 17.01.2019. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III. [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019 Докладніше: https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavni_sotsial_ni_standarti_ta_derzhavni_sotsial_ni_garantiyi.htm
3. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР.[Електронний ресурс]. Перевірено 08.07.2019.// https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_zagal_noobov'yazkove_derzhavne_sotsial_ne_strahuvannya.htm
4. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.
5. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ГУМАНІТАРНИЙ РОЗВИТОК ТА ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

ТЕМА 8 ЗМІСТ, ПРИНЦИПИ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ

Визначення та зміст гуманітарної політики. Принципи гуманітарної політики.

Література.

1. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валєвський О. Л.та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.
2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.
4. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. — Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.
5. Закон України «Про гуманітарну допомогу» Редакція діє з 13.02.2020. [Електронний ресурс] https://taxlink.ua/ua/normative_acts/zakon-ukraini-pro-gumanitarnu-dopomogu/

ТЕМА 9. КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ

Визначення культури та культурної політики. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики. Здійснення культурної політики в Україні.

Література.

1. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.
2. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.
3. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
4. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л.та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.
5. Закон України «Про культуру» Документ 2778-VI, поточна редакція від 02.10.2021, підстава 1724-IX. [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>

ТЕМА 10 ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ВИМОГИ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ

Основні риси національної системи освіти. Зміст та основні завдання Болонського процесу. Реформування освіти з огляду на Болонський процес.

Література.

1. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.
2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
3. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга): аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л.та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» Документ 1556-VII, поточна редакція від 02.10.2021, підстава 1709-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
5. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.
6. Закон України «Про освіту» Документ 2145-VIII, поточна редакція від 02.10.2021, підстава - 1709-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

ТЕМА 11 ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Основні поняття та принципи сфери охорони здоров'я. Система органів охорони здоров'я та реалізація державної політики. Ключові проблеми в сфері охорони здоров'я та їх вирішення.

Література.

1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Документ 2801-ХІІ, поточна редакція від 20.10.2021, підстава 1756-ІХ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>

2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» Документ 5081-VI, поточна редакція від 16.10.2020, підстава - 124-ІХ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>

3. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Документ 2168-VIII, поточна редакція від 01.01.2021, підстава 1082-ІХ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>

4. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» Документ 1645-III, поточна редакція від 16.06.2021, підстава - 1513-ІХ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>

5. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.

ТЕМА 12 ПОЛІТИКА В СФЕРІ ТУРИЗМУ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇЇ ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ

Туристична сфера та можливості її розвитку в Україні. Державне регулювання туризму в Україні.

Література.

1. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / За заг. ред. В.Г. Герасименко, О.Л. Михайлюк. — К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. — 332 с.

2. Закон України «Про туризм» Документ 324/95-ВР, поточна редакція від 16.10.2020, підстава - 124-ІХ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text>

3. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.

4. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.

5. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2018. – 541 с.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Л	Пр	Інд	С.р		Л	Пр	Інд.	С.р
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади формування соціальної політики										
Тема 1. Сутність і зміст соціальної політики.	17	4	3		10	13	2	2		9
Тема 2 Історичні аспекти формування соціальної політики	17	3	4		10	19	2	2		15
Тема 3 Моделі соціальної політики	17	3	4		10					
Тема 4 Сучасні підходи до соціальної політики в Європейських країнах	18	4	4		10	19	2	2		15
Тема 5 Особливості реформування соціальної політики в Україні	17	4	3		10					
Змістовий модуль 2. Теоретичні засади формування соціальної політики в Україні										
Тема 6 Сімейна політика як важлива складова соціальної політики держави	17	4	3		10	13	2	2		9
Тема 7 Система соціального захисту в Україні	17	4	3		10	13	2	2		9
ІНДЗ 1	30				30	73				73
Разом за змістовим модулем 1	150	26	24		100	150	10	10		130
Змістовий модуль 3. Гуманітарний розвиток та гуманітарна політика Української держави										
Тема 8 Зміст, принципи та основні напрями гуманітарної політики	12	3	3		6	5	2	2		1
Тема 9 Культурна політика та особливості її формування в Україні	11	3	2		6	6	2	2		2
Тема 10 Пріоритети розвитку освіти в Україні та вимоги Болонського процесу	13	4	3		6					
Змістовий модуль 4. Гуманітарна політика в сфері туризму та в сфері охорони здоров'я в Україні										
Тема 11 Державна політика в сфері охорони здоров'я в Україні	12	3	3		6	6	2	2		2
Тема 12 Політика в сфері туризму та особливості її формування в Україні	12	3	3		6					
ІНДЗ 2	30				30	73				73
Разом за змістовим модулем 2	90	16	14		60	90	6	6		78
Усього годин	240	42	38		160	240	16	16		208

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин		Результат навчання (РН) за ОП
			Денна форма	Заочна форма	
1	<p>Тема. Сутність і зміст соціальної політики.</p> <p>1. Визначення соціальної політики, її об'єкт та суб'єкт.</p> <p>2. Напрями, функції, завдання та принципи соціальної політики.</p> <p>3. Соціальна держава та роль соціальної політики у її формуванні.</p> <p style="text-align: center;">Література.</p> <p>1. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.</p> <p>2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.</p> <p>4. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.</p> <p>5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p>	<p>Визначити поняття соціальної політики, її об'єктів та суб'єктів.</p> <p>Розглянути напрями, функції, завдання та принципи соціальної політики.</p> <p>Визначити роль соціальної політики у формуванні соціальної держави.</p>	3	2	РН04 РН08 РН09 РН11
2	<p>Тема. Історичні аспекти формування соціальної політики.</p> <p>1. Витоки соціальної політики у XVI-п.пол. XIX ст.</p> <p>2. Еволюція соціальної політики в др. пол. XIX-п.пол. XX ст.</p> <p>3. Формування концепції соціальної держави у середині XX ст., криза 70-х рр. та її подолання.</p> <p style="text-align: center;">Література.</p> <p>1. Лукашевич М.П. Соціальна робота в Україні: теоретико-методологічні засади / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович, І.М. Пінчук. – К.: МАУП, 2017. 126 с.</p> <p>2. Горілий А. Історія соціальної роботи в Україні / А. Горілий. – Тернопіль, 2001. – 67 с.</p> <p>3. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p> <p>4. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.</p>	<p>Розглянути витоки соціальної політики у XVI-п.пол. XIX ст. та еволюцію соціальної політики в др. пол. XIX-п.пол. XX ст.</p> <p>Сформулювати концепцію соціальної держави у середині XX ст., криза 70-х рр. та її подолання..</p>	4	1	РН04 РН08 РН09 РН11

	5. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.				
3	<p>Тема. Моделі соціальної політики</p> <p>1. Значення класифікацій соціальної політики.</p> <p>2. Консервативна модель соціальної політики.</p> <p>3. Ліберальна соціальна політика.</p> <p>4. Соціал-демократична та соціалістична моделі соціальної політики.</p> <p>5. Класифікації моделей соціальної політики Р.Титмуса, С.Лейбфрида, У.Лоренца.</p> <p>Література.</p> <p>1. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.</p> <p>2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.</p> <p>4. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.</p> <p>5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p>	Розглянути моделі соціальної політики та визначити значення класифікацій соціальної політики.	4	1	RH04 RH08 RH09 RH11
4	<p>Тема. Сучасні підходи до соціальної політики в Європейських країнах</p> <p>1. Вплив глобалізації на формування соціальної політики.</p> <p>2. Загальні тенденції розвитку соціальної політики Європейських держав.</p> <p>Література.</p> <p>1. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник / Н.Г. Діденко, І.Я. Тодоров, О.Р. Чугріна, О.К. Міхеєва; за заг. ред. Н.Г. Діденко. – Донецьк: ДонДУУ, 2017. – 219 с.</p> <p>2. Глобальна соціальна політика: Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / [Б. Дікон, М. Халс, П. Станс]. – К.: Основи, 2019. – 346 с.</p> <p>3. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p> <p>4. Окладна М. Г., Яковюк І. В. Соціальна</p>	Визначити вплив глобалізації на формування соціальної політики та розглянути загальні тенденції розвитку соціальної політики Європейських держав.	4	1	RH04 RH08 RH09 RH11

	політика Європейського Союзу: становлення і розвиток. – Х. : ТОВ «Оберіг», 2016. – 40 с. – (Серія «Наукові доповіді», вип. 19).				
5	<p>Тема. Особливості реформування соціальної політики в Україні</p> <p>1. Створення нормативно-правової бази соціальної політики.</p> <p>2. Проблеми в реалізації соціальної політики та шляхи їх вирішення. Література.</p> <p>1. Лукашевич М.П. Соціальна робота в Україні: теоретико-методологічні засади / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович, І.М. Пінчук. – К.: МАУП, 2017. 126 с.</p> <p>2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019. https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavni_sotsial_ni_standarti_ta_derzhavni_sotsial_ni_garantiyi.htm</p> <p>3. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019. // https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_zagal_noobovyazkove_derzhavne_sotsial_ne_strahuvannya.htm</p> <p>4. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки від 23 грудня 2020 р. № 1669-р Київ [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-r#Text</p> <p>5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p>	Розглянути проблеми в реалізації соціальної політики та знайти шляхи їх вирішення. Виявити недоліки при створенні нормативно-правової бази соціальної політики та запропонувати шляхи їх усунення.	3	1	RH04 RH08 RH09 RH11
6	<p>Тема. Сімейна політика як важлива складова соціальної політики держави</p> <p>1. Понятійно-категоріальний апарат державної сімейної політики.</p> <p>2. Принципи та напрями державної сімейної політики в Україні. Література.</p> <p>1. Сімейний кодекс України.</p>	Розглянути понятійно-категоріальний апарат державної сімейної політики та принципи і напрями	3	2	RH04 RH08 RH09 RH11

	<p>[Електронний ресурс]. Документ 2947-III, поточна редакція від 01.01.2021, підстава - 942-IX. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text</p> <p>2. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.</p> <p>3. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>4. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.</p> <p>5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p>	<p>державної сімейної політики в Україні. Надати пропозиції змін у сімейному кодексі України.</p>			
7	<p>Тема. Система соціального захисту в Україні</p> <p>1. Підходи до поняття «соціальний захист».</p> <p>2. Основні складові системи соціального захисту.</p> <p>3. Організаційна структура соціального захисту.</p> <p>Література.</p> <p>1. Закон України «Про соціальні послуги» [Електронний ресурс]. Документ 2671-VIII, поточна редакція від 17.01.2019. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text</p> <p>2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III. [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019 Докладніше: https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavni_sotsial_ni_standarti_ta_derzhavni_sotsial_ni_garantiyi.htm</p> <p>3. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР.[Електронний ресурс]. Перевірено 08.07.2019.// https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_zagalnoobov'yazkove_derzhavne_sotsialne_strahuvannya.htm</p>	<p>Визначити основні складові системи соціального захисту, розглянути підходи до поняття «соціальний захист» та організаційну структуру соціального захисту, використовуючи ЗУ.</p>	3	2	<p>RH04 RH08 RH09 RH11</p>

	<p>4. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p> <p>5. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p>				
8	<p>Тема. Зміст, принципи та основні напрями гуманітарної політики</p> <p>1. Визначення та зміст гуманітарної політики.</p> <p>2. Принципи гуманітарної політики. Література.</p> <p>1. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л. та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.</p> <p>2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>3. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.</p> <p>4. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.</p> <p>5. Закон України «Про гуманітарну допомогу» Редакція діє з 13.02.2020. [Електронний ресурс] https://taxlink.ua/ua/normative_acts/zakon-ukraini-pro-gumanitarnu-dopomogu/</p>	Дати визначення поняття «гуманітарна політика Української держави». Розглянути гуманітарний аудит та розробку і реалізацію державних програм у гуманітарній сфері	3	2	RH04 RH08 RH09 RH11
9	<p>Тема. Культурна політика та особливості її формування в Україні</p> <p>1. Визначення культури та культурної політики.</p> <p>2. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики.</p> <p>3. Здійснення культурної політики в Україні. Література.</p> <p>1. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В.</p>	Визначити показники культурної політики держави як чинника трансформації суспільних відносин. Розглянути механізми державного регулювання	2	1	RH04 RH08 RH09 RH11

	<p>Овчаренко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.</p> <p>2. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p> <p>3. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>4. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л.та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.</p> <p>5. Закон України «Про культуру» Документ 2778-VI, поточна редакція від 02.10.2021, підстава 1724-IX. [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text</p>	сфери культури, пріоритети культурної політики, функції культурної політики, суб'єкти і об'єкти культурної політики, культурні блага, заклади культури, фінансове забезпечення сфери культури.			
10	<p>Тема. Пріоритети розвитку освіти в Україні та вимоги Болонського процесу</p> <p>1. Основні риси національної системи освіти.</p> <p>2. Зміст та основні завдання Болонського процесу.</p> <p>3. Реформування освіти з огляду на Болонський процес.</p> <p>Література.</p> <p>1. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p> <p>2. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>3. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга): аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л.та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.</p> <p>4. Закон України «Про вищу освіту» Документ 1556-VII, поточна редакція від 02.10.2021, підстава 1709-IX [Електронний ресурс]</p>	Розкрити зміст основних складових Болонського процесу. Охарактеризувати тенденції розвитку вищої освіти в Україні. Назвати, на вашу думку, здобутки та прорахунки процесу реформування освіти в нашій державі.	3	1	RH04 RH08 RH09 RH11

	<p>https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-6-18#Text</p> <p>5. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.</p> <p>6. Закон України «Про освіту» Документ 2145-VIII, поточна редакція від 02.10.2021, підстава - 1709-IX [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text</p>				
11	<p>Тема. Державна політика в сфері охорони здоров'я в Україні</p> <p>1. Основні поняття та принципи сфери охорони здоров'я.</p> <p>2. Система органів охорони здоров'я та реалізація державної політики.</p> <p>3. Ключові проблеми в сфері охорони здоров'я та їх вирішення.</p> <p>Література.</p> <p>1. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Документ 2801-XII, поточна редакція від 20.10.2021, підстава 1756-IX [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text</p> <p>2. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» Документ 5081-VI, поточна редакція від 16.10.2020, підстава - 124-IX [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text</p> <p>3. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Документ 2168-VIII, поточна редакція від 01.01.2021, підстава 1082-IX [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text</p> <p>4. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» Документ 1645-III, поточна редакція від 16.06.2021, підстава - 1513-IX [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text</p> <p>5. Деріга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний</p>	<p>Розглянути основні поняття та принципи сфери охорони здоров'я. Обґрунтувати основні напрямки реформування системи охорони здоров'я в Україні. Проаналізувати актуальні проблеми державного управління сферою охорони здоров'я в Україні. Запропонувати власні шляхи їх вирішення.</p>	3	1	<p>RH04 RH08 RH09 RH11</p>

	посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.				
12	<p>Тема. Політика в сфері туризму та особливості її формування в Україні</p> <p>1. Туристична сфера та можливості її розвитку в Україні.</p> <p>2. Державне регулювання туризму в Україні.</p> <p>Література.</p> <p>1. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / За заг. ред. В.Г. Герасименко, О.Л.Михайлюк . — К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. — 332 с.</p> <p>2. Закон України «Про туризм» Документ 324/95-ВР, поточна редакція від 16.10.2020, підстава - 124-ІХ [Електронний ресурс] https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр#Text</p> <p>3. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.</p> <p>4. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.</p> <p>5. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2018. – 541 с.</p>	Назвати механізми державного управління в сфері туризму в Україні. Розкрити зміст державної політики в сфері туризму. Розглянути правові засади регулювання туристичної сфери в Україні. Визначити чинники розвитку туризму в світі на сучасному етапі.	3	1	RH04 RH08 RH09 RH11
	Усього		38	16	

6. Теми лабораторних занять – не передбачено навчальним планом

7. Самостійна робота

№ з/п	Зміст роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекційних занять	26	16
2	Підготовка до практичних/семінарських занять	24	16
3	Виконання індивідуальних завдань (тези, реферати, презентації, аналітичні довідки)	60	126
4	Підготовка до екзамену	50	50
Разом		160	208

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання до модуля 1.

Підготувати презентацію на одну з означених тем.

Перелік тем презентації.

1. Сутність та основні ознаки соціальної держави.
2. Роль соціальної політики у становленні соціальної держави.
3. Умови реалізації соціальної політики.
4. Основні напрями та пріоритети соціальної політики.
5. Принципи реалізації соціальної політики.
6. Традиції розвитку благодійності і меценатства в Україні.
7. Православне християнство і благодійність.
8. Феномен «шведської моделі соціалізму» та його значення.Періоди формування соціальної державності в країнах Західної Європи.
10. оціальна політика як чинник розвитку сімейно-шлюбних відносин.
11. Особливості соціальної політики щодо розвитку демо графічних відносин.
12. Проблеми та нові підходи до реалізації соціальної політики в європейських країнах.
13. Глобалізаційні аспекти еволюції соціальної політики.
14. Соціальне страхування як механізм реалізації соціальної політики держави.
15. Соціальна допомога та соціальні послуги для непрацездатних громадян.
16. Пенсійне забезпечення в умовах реформування вітчизняної пенсійної системи.
17. Правове забезпечення соціального захисту безробітних в Україні.
18. Державна політика щодо сім'ї та захист материнства в Україні.
19. Громадські організації як суб'єкти соціальної політики.
20. Державне регулювання розвитку соціального інституту сім'ї в Україні.
21. Соціальне страхування як основа соціального захисту.
22. Організаційна структура соціального захисту в Україні.
23. Соціальна робота: принципи та основні складові.
24. Соціальні нормативи та їх значення у системі соціального захисту.

Індивідуальне завдання до модуля 2.

Підготувати тези доповіді/ наукову статтю за актуальним питанням у сфері публічного управління та адміністрування.

Перелік тем рефератів:

1. Пріоритети і перспективи гуманітарної політики Української держави.
2. Гуманітарний аудит та розробка і реалізація державних програм у гуманітарній сфері.
3. Стратегічні засади гуманітарного розвитку України.
4. Стратегічні засади гуманітарної політики України
5. Шляхи утвердження сталого гуманітарного розвитку в Україні.
6. Сутність і роль гуманітарної сфери в забезпеченні життєдіяльності людини.
7. Освіта та наука як основа механізму трансформаційної динаміки українського суспільства.
8. Освітня політика України в умовах глобалізації.
9. Сучасні наукові концепції культурної політики.
10. Діяльність міжнародних організацій в сфері культурної політики.
11. Роль культури у формуванні національної свідомості й самосвідомості?
12. Провідні тенденції розвитку української культури в сучасних умовах.
13. Особливості реалізації культурної політики України в сучасних умовах.
14. Ресурсне забезпечення системи охорони здоров'я в Україні.
15. Історичний досвід та сучасний стан реформування системи охорони здоров'я в Україні.
16. Політико-правовий статус Міністерства охорони здоров'я України.
17. Стратегічні напрями розвитку охорони здоров'я в Україні.

18. Стан фінансового забезпечення медичної галузі у 2020- 2021 рр.
19. Удосконалення державного управління вищою освітою в Україні в контексті євроінтеграції.
20. Державне управління туристичною галуззю України.
21. Світові тенденції розвитку туристичної сфери і використання зарубіжного досвіду в Україні.
22. Механізми державного управління туристичною сферою.

9. Методи навчання

В процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа засобів; практичні: контрольні роботи, індивідуальні науково-дослідні завдання. Важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані з вирішенням конкретних практичних ситуацій з виявлення корупційних ризиків та обґрунтування заходів їх мінімізації.

Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та семінарських занять, а також за результатами модульних контрольних робіт та виконання завдань для самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі заліку – 1 й семестр, у формі екзамену – 2 й семестр.

Питання до заліку

1. Дайте визначення соціальної політиці.
2. Яка мета соціальної політики?
3. Охарактеризуйте суб'єкт та об'єкт соціальної політики.
4. В чому полягає сутність соціальної справедливості? Які види соціальної справедливості виокремлюються?
5. Обґрунтуйте значення соціальної політики у досягненні соціальної справедливості, солідарності та безпеки.
6. В чому полягає особлива роль соціальної політики для формування соціальної держави?
7. Розкрийте основні напрями та функції соціальної політики.
8. Розкрийте сутність поняття «соціальна держава».
9. Визначте основні ознаки соціальної держави.
10. У чому полягає зміст вузького і широкого розуміння соціальної політики?
11. Визначте мету соціальної політики в Україні.
12. Яка основні цілі соціальної політики?
13. Дайте характеристику принципів соціальної політики.
14. Охарактеризуйте особливості європейської соціальної політики.
15. Розкрийте пріоритети соціальної політики в сучасних умовах.
16. Визначте співвідношення понять «соціальна сфера» і «соціальна політика».
17. Як визначити ефективність соціальної політики?
18. Які основні показники соціальної структури сучасного українського суспільства ?
19. Кого в Україні можна віднести до середнього класу?
20. Перерахуйте основні проблеми становлення середнього класу в Україні.
21. Назвіть основні причини безробіття в Україні.
22. Проаналізуйте регіональні особливості ринку праці в Україні.
23. Які Ви знаєте функції сім'ї?
24. Проаналізуйте роль сім'ї в умовах сучасного інформаційного суспільства.
25. Охарактеризуйте основні тенденції демографічних процесів у світі.

26. Які важливі етапи формування соціальної політики ви можете визначити?
27. В чому полягає зміст ліберальної концепції соціальної політики?
28. Що спричинило проведення соціальних реформ у європейських країнах наприкінці XIX ст.?
29. Які заходи, спрямовані на поліпшення добробуту населення, здійснювалися в Київській Русі?
30. В чому полягає внесок О.Бісмарка та В.Беверіджа у формування соціальної політики?
31. Назвіть причини «кризи держави добробуту» 70-х рр. XX ст.
32. В чому полягає сутність консервативної моделі соціальної політики? Які основні характеристики соціал-демократичної моделі соціальної політики?
33. У чому полягає значення виділення та класифікації моделей соціальної політики?
34. Що є характерним для ліберальної моделі соціальної політики?
35. Опишіть класифікацію соціальної політики Р. Титмуса.
36. Дайте визначення європейській соціальній моделі.
37. Надайте визначення понять «сім'я», «сімейні цінності», «цінності», «державна політика», «державна сімейна політика».
38. В чому полягає сутність та мета державної сімейної політики?
39. Які принципи державної сімейної політики?
40. Назвіть основні нормативно-правові акти, які регулюють державну сімейну політику в Україні.
41. Які основні пріоритети та напрями державної сімейної політики в Україні?
42. В чому полягають актуальні проблеми державної сімейної політики на сучасному етапі в Україні? Які, на вашу думку, шляхи їх вирішення?

Питання до екзамену

1. Основні принципи гуманітарного розвитку.
2. Які особливості та тенденції гуманітарного розвитку сучасного українського суспільства?
3. Стратегічні засади гуманітарного розвитку України.
4. Сутність гуманітарної політики.
5. Головна мета гуманітарної політики.
6. Назвіть основних суб'єктів гуманітарної політики, охарактеризуйте особливості їх функціонування в незалежній Україні.
7. Стратегічні засади гуманітарної політики України.
8. Які основні державні інституції визначають гуманітарну політику в Україні?
9. Назвіть і охарактеризуйте основні напрями гуманітарної політики Української держави.
10. Основні завдання гуманітарної політики в сфері гармонізації людського і природного середовища.
11. В чому полягає відмінне та спільне між гуманітарною та соціальною політикою?
12. Обґрунтуйте значення гуманітарної політики в соціальній, правовій, демократичній державі.
13. Проаналізуйте напрями гуманітарної політики та їх зміст.
14. Які особливості міжнародної гуманітарної політики?
15. Назвіть основні критерії гуманітарної політики. Яким чином обчислюється Індекс гуманітарного розвитку країни?
16. Яке значення має культура в розвитку держави і суспільства?
17. Яка роль культури у формуванні національної свідомості й самосвідомості?
18. Як рівень культури забезпечує якість людського потенціалу та конкурентоспроможність економіки?
19. Визначте провідні тенденції розвитку української культури в сучасних умовах.

20. В чому полягає сутність культурної політики?
21. Охарактеризуйте принципи і механізми регуляції соціокультурних процесів?
22. Як змінюється зміст культурної політики держави в умовах демократизації суспільного життя?
23. Обґрунтуйте форми і методи управлінської діяльності в культурній сфері в умовах демократизації.
24. Наскільки відповідає вимогам сьогодення законодавче забезпечення культурної політики держави?
25. Проаналізуйте особливості реалізації культурної політики України в сучасних умовах.
26. Основні підходи до розуміння поняття «освіта».
27. Роль вищої освіти у реформуванні суспільства в умовах глобалізації.
28. Охарактеризуйте провідні тенденції в розвитку української освіти в сучасних умовах.
29. В чому полягає мета державної політики щодо розвитку освіти?
30. Охарактеризуйте принципи освітньої політики незалежної України.
31. Визначте пріоритетні напрямки державної політики у сфері освіти.
32. У чому сутність нової моделі державного управління науково-освітнім комплексом?
33. Наука як основа трансформаційної динаміки суспільства.
34. Проблеми забезпечення ефективності наукової системи України.
35. Охарактеризуйте державно-громадську модель управління освітою.
36. Коли, ким і з якою метою була прийнята Болонська декларація? Підписання яких міжнародних документів їй передувало?
37. Розкрийте зміст основних складових Болонського процесу.
38. Охарактеризуйте тенденції розвитку вищої освіти в Україні.
39. Назвіть, на вашу думку, здобутки та прорахунки процесу реформування освіти в нашій державі.
40. Назвіть основні ознаки системи Семашка.
41. Основні причини критичного стану здоров'я українців.
42. Назвіть та охарактеризуйте органи державного управління системою охорони здоров'я.
43. Політико-правовий статус Міністерства охорони здоров'я України.
44. Стратегічні напрямки розвитку охорони здоров'я в Україні.
45. Які переваги сімейної медицини?
46. Що передбачає національний проект «Нове життя. Нова якість охорони материнства та дитинства»?
47. Які області обрані як пілотні щодо проведення реформування системи охорони здоров'я в Україні?
48. Досвід країн Європи у фінансуванні галузі охорони здоров'я: уроки для України.
49. Дайте визначення термінам «туризм», «туристичний продукт», «туристичні ресурси».
50. Назвіть механізми державного управління в сфері туризму в Україні.
51. Розкрийте зміст державної політики в сфері туризму.
52. В чому полягають, на вашу думку, перешкоди для розвитку туризму в Україні на сучасному етапі?
53. Розкрийте правові засади регулювання туристичної сфери в Україні.
54. Назвіть чинники розвитку туризму в світі на сучасному етапі.

Зразок екзаменаційного білету

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»
Форма навчання денна
Семестр 2

Навчальна дисципліна «Соціальна і гуманітарна політика на державному та місцевому рівні»

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. В чому полягає сутність культурної політики?
2. Охарактеризуйте принципи і механізми регуляції соціокультурних процесів?
3. Як змінюється зміст культурної політики держави в умовах демократизації суспільного життя?

Затверджено на засіданні кафедри права та публічного адміністрування
Протокол № _____ від « ____ » _____ 2021 року

Завідувач кафедри _____ Євген ЧЕРНИХ
Екзаменатор _____ Олена БРАЖКО

Після атестаційний моніторинг проводиться у вигляді ректорської контрольної роботи, що передбачає виконання тестових завдань на навчальному порталі МДУ.

11. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання поточного контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали за окремий вид навчальної діяльності		Критерії оцінювання
за шкалою від 1 до 5	за шкалою від 1 до 10	
5	9-10	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання.
4	7-8	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість завдань.
3	5-6	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань.
2	3-4	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та

		письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань.
1	1-2	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарському занятті

Бали за окремий вид навчальної діяльності	Критерії оцінювання
0	- відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми
3	- фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
6	демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
10	- демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання

№ з/п	Критерії оцінювання	Бали
1	належне оформлення, достовірність та актуальність матеріалу	5
2	наявність ґрунтовних висновків та списку літературних джерел	5
3	ґрамотна і аргументована презентація матеріалу	5
Усього		15

Критерії оцінювання підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
45-50	Здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі завдання підсумкового контролю. Брав участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях.
35-44	Здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість

	завдань підсумкового контролю.
25-34	Здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань підсумкового контролю.
15-24	Здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив меншість завдань підсумкового контролю
1-14	Здобувач вищої освіти частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі завдання підсумкового контролю.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Вид роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тема 1	7	0,23	10
Тема 2	7	0,23	10
Тема 3	7	0,23	10
Тема 4	8	0,27	10
Тема 5	7	0,23	10
Змістовий модуль 2			
Тема 6	7	0,23	10
Тема 7	7	0,23	10
МКР 1	30	1	15
ІНДЗ 1	30	1	15
Підсумок			100
Змістовий модуль 3			
Тема 8	6	0,2	5
Тема 9	5	0,17	5
Тема 10	7	0,23	5
Змістовий модуль 4			
Тема 11	6	0,2	5
Тема 12	6	0,2	5
МКР 2	20	0,67	15
ІНДЗ 2	30	1	10
Підготовка і складання екзамену	50	1,67	50
Підсумок	240	8	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		

64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Ноутбук, мультимедіа-проектор, ОС Windows, пакет Microsoft Office, ресурси Moodle, Google Meet.

14. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Обов'язкова література:

1. Глобальна соціальна політика: Міжнародні організації й майбутнє соціального добробуту / [Б. Дікон, М. Халс, П. Станс]. – К.: Основи, 2019. – 346 с.
2. Горілий А. Історія соціальної роботи в Україні / А. Горілий. – Тернопіль, 2017. – 67 с.
3. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валєвський О. Л.та ін.]; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. - Київ : НІСД, 2020. 126 с.
4. Дерєга В.В. Соціальна і гуманітарна політика: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2018. – 178 с.
5. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / За заг. ред. В.Г. Герасименко, О.Л.Михайлюк . — К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. — 332 с.
6. Європейська соціальна політика і моделі соціального партнерства: навчально-методичний посібник / Н.Г. Діденко, І.Я. Тодоров, О.Р. Чугріна, О.К. Міхеєва; за заг. ред. Н.Г. Діденко. – Донецьк: ДонДУУ, 2017. – 219 с.
7. Іванова О.Л. Соціальна політика: теоретичні аспекти. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2019. 107 с.
8. Лукашевич М.П. Соціальна робота в Україні: теоретико-методологічні засади / М.П. Лукашевич, І.І. Мигович, І.М. Пінчук. – К.: МАУП, 2017. 126 с.
9. Малімон В. І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Місто НВ, 2017. 352 с.
10. Овчаренко С. В. Гуманітарна та культурна політика: навч. посіб. / С. В. Овчаренко. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2016. 152 с.
11. Окладна М. Г., Яковюк І. В. Соціальна політика Європейського Союзу: становлення і розвиток. – Х. : ТОВ «Оберіг», 2016. – 40 с. – (Серія «Наукові доповіді», вип. 19).
12. Організація туризму: підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, М.М. Покоłodна та ін.; за ред. І.М. Писаревського. – Х.: ХНАМГ, 2018. – 541 с.
13. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / [авт. кол.: В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.]; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. - К. : НАДУ, 2017. 792 с.
14. Спікер П. Соціальна політика: теми та підходи / П. Спікер. – К.: Фенікс, 2018. 400 с.

Додаткова література

1. Бєх В.П. Гуманітарна політика держави – засіб досягнення злагоди в громадянському суспільстві [Електронний ресурс] // Український центр політичного менеджменту. - Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/>

2. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019. https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavni_sotsial_ni_standarti_ta_derzhavni_sotsial_ni_garantiyi.htm
3. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019. // https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_zagal_noobovu_azkove_derzhavne_sotsial_ne_strahuvannya.htm
4. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми «Молодь України» на 2021-2025 роки від 23 грудня 2020 р. № 1669-р Київ [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1669-2020-p#Text>
5. Сімейний кодекс України. [Електронний ресурс]. Документ 2947-III, поточна редакція від 01.01.2021, підстава - 942-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
6. Закон України «Про соціальні послуги» [Електронний ресурс]. Документ 2671-VIII, поточна редакція від 17.01.2019. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
7. Закон України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 № 2017-III. [Електронний ресурс] Чинний зі змінами. Перевірено 08.07.2019 Докладніше: https://kodeksy.com.ua/pro_derzhavni_sotsial_ni_standarti_ta_derzhavni_sotsial_ni_garantiyi.htm
8. Закон України «Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 14.01.1998 № 16/98-ВР.[Електронний ресурс]. Перевірено 08.07.2019. // https://kodeksy.com.ua/osnovi_zakonodavstva_ukrayini_pro_zagal_noobovuzkove_derzhavne_sotsial_ne_strahuvannya.htm
9. Закон України «Про гуманітарну допомогу» Редакція діє з 13.02.2020. [Електронний ресурс] https://taxlink.ua/ua/normative_acts/zakon-ukraini-pro-gumanitarnu-dopomogu/
10. Закон України «Про культуру» Документ 2778-VI, поточна редакція від 02.10.2021, підстава 1724-IX. [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2778-17#Text>
11. Закон України «Про вищу освіту» Документ 1556-VII, поточна редакція від 02.10.2021, підстава 1709-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
12. Закон України «Про освіту» Документ 2145-VIII, поточна редакція від 02.10.2021, підстава - 1709-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
13. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» Документ 2801-XII, поточна редакція від 20.10.2021, підстава 1756-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
14. Закон України «Про екстрену медичну допомогу» Документ 5081-VI, поточна редакція від 16.10.2020, підстава - 124-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17#Text>
15. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» Документ 2168-VIII, поточна редакція від 01.01.2021, підстава 1082-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19#Text>
16. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» Документ 1645-III, поточна редакція від 16.06.2021, підстава - 1513-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
17. Закон України «Про туризм» Документ 324/95-ВР, поточна редакція від 16.10.2020, підстава - 124-IX [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-vr#Text>
18. Соціальний захист населення України : навч. посіб. / Авт. кол. : І.Ф.Гнибіденко, М.В.Кравченко, О.М.Коваль, О.Ф.Новікова та ін.; за заг. ред. В.М.Вакуленка, М.К.Орлатого. — К. : Вид-во НАДУ; Вид-во «Фенікс», 2010. — 212 с.
19. Фаренік С.А. Управління соціальними процесами : побудова та реалізація соціальних моделей / С.А.Фаренік : монографія. — К. : Вид-во УАДУ, 2003. — 368 с.
20. Феськов М.Ш. Трудове законодавство України і Європейська соціальна хартія (переглянута) : питання адаптації / М.М. Феськов. — К. : Знання, 2005. — 276 с.

21. Цвих В.Ф. Профспілки у громадянському суспільстві : теорія, методологія, практика / В.Ф.Цвих; Київський національний ун-т. — К. : ВПЦ «Київський університет», 2002. — 376 с.
22. Шевчук П.І. Соціальна політика / П. І.Шевчук : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. — [2-е вид.]. — Львів : Світ, 2005. — 400 с.
23. Юрій С.І. Соціальне страхування / С. І. Юрій, М. П. Шаварина, Н. В. Шаманська : підручник [для студ. вищих навч. закл.]. — К. : Кондор, 2004. — 464 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua/>
3. Громадянське суспільство і влада : інтерактивна інформаційно-аналітична система - <http://civic.kmu.gov.ua>
4. Державне управління: теорія та практика. Електронне наукове фахове видання НАДУ при Президентові України – <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/DUTP>.
5. Ліга Бізнес Інформ: www.liga.net/
7. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України – <http://www.niss.gov.ua/>
8. Сайт Президента України <http://www.president.gov.ua>
9. Сайт Національного агентства України з питань державної служби <http://www.nads.gov.ua/control/uk/index>
10. Портал Центру політико-правових реформ <http://www.pravo.org.ua/>
11. Портал Інституту соціології Національної академії наук України <http://isoc.com.ua/institute/>
12. Теоретичні та прикладні питання державотворення. Електронне наукове фахове видання ОРІДУ НАДУ при Президентові України – <http://www.nbu.gov.ua/ejournals/tppd/index.html>.

15. Політика навчальної дисципліни

Політики навчальної дисципліни враховує норми законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту Університету та інших нормативних документів.

1. **Академічна доброчесність** здобувачів є важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт – EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

• **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

• **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

• **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

• **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

• **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

• **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

• **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

• **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут:

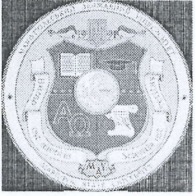
Анкетування з академ доброчесності: <https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtV1-dsENos1SCDRHfUpGialYklgQK8j0/edit>

2. **Здобувач має право на оскарження** процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. **Участь в анкетуванні.** Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна. Процедура зарахування здійснюється згідно Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті МДУ.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Назва навчальної дисципліни	Соціальна і гуманітарна політика на державному та місцевому рівні
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	Магістр
Кафедра, яка здійснює викладання	Права та публічного адміністрування
Викладач ПІБ, посада	Бражко Олена Вадимівна, професор кафедри права та публічного адміністрування МДУ
Електронна адреса викладача	elena-br@ukr.net
Консультації (дата, час, можливості онлайн консультування)	онлайн (платформи Zoom, Google Meet, Viber) середя кожного тижня.
Посилання на сторінку навчальної дисципліни на Навчальному порталі МДУ	http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=7915
Компетентності та програмні результати навчання	ЗК01,ЗК02, ЗК04, ЗК05, ЗК06, ЗК07. СК01, СК02, СК03, СК04, СК05, СК08, СК09. РН04, РН08, РН09, РН11.

Семестр(и) вивчення	Обсяг (години/кредити)	Кількість аудиторних годин		Кількість, види індивідуальних завдань	Форма контролю
		лекції	семінар.		
1-й, 2-й	240/8	42	38	1. Презентація 2. Тези, стаття	Залік, екзамен

Завідувач кафедри

Євген ЧЕРНИХ

Гарант ОП

Тетяна ФІЛШЕНКО